

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. II. In quonam consistat Pertinacia requisita ad hæresin.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

450. Sine ambiguitate possent ita distinguere: Hæreticos esse illos infideles, qui profitentur Messiam in veteri lege promissum à vero Deo, & à Prophetis prænuntiatum jam venisse, eumque esse Christum *JESUM*, nec tamen credunt omnia quæ credenda sunt. Judæos, qui credunt Messiam venturum, necdum tamen venisse: Paganos verò, qui nec venisse, nec venturum credunt. Relictis nunc Paganis & Judæis, circa Hæresin & Hæreticos aliqua deinceps breviter annotabimus.

CONTROVERSIA II.

In quonam consistat Pertinacia requisita ad Hæresin.

451. **D**efinitur Hæresis, Voluntarius & Pertinax Error, contrarius fidei Catholicae, in homine qui se Christianum profitetur. Itaque ad Hæresin strictè & Canonice sumptam ac punibilem ab Ecclesia, requiri aliquam Pertinaciam colligitur ex cap. Damnamus. de Summa Trinit. circa finem, ubi error Joachimi Abbatis damnatur ut Hæresis, non tamen ipse Joachimus tanquam Hæreticus, eo quod doctrinam suam Judicio Ecclesiæ Romanæ Sedique Apostolicæ subjecerit.

452. **Q**uæritur 1. An ad committendam Pertinaciam requiratur Canonica admonitio, sicut in Jure Civili ad Contumaciam requiritur trina Citatio, vel saltem una peremptoria. Affirmat Alciatus in *f. 2. C. de Sum. Trin.* & alij. Fundant se in Apost. Paulo ad Titum 3. dicente: *Hæreticum hominem post primam & secundam admonitionem devota.* Verum hoc loco supponitur jam esse Hæreticum ante admonitionem. Deinde Titus, cum esset Episcopus, ex officio debebat hæreticos monere ad resipiscentiam.

453. **C**erta igitur Theologorum sententia est & in praxi observata, sufficere ad committendam Pertinaciam, ut quis sciens, ab Ecclesia Romana (quam agnoscit esse dignam quæ ut vera Ecclesia credatur) aliquid ut credendum esse propositum, nihilominus dissentiat, & hunc dissentium aliquo signo externo, quantumvis occulto, manifestet. Si enim hoc non sufficeret, quorsum esset reservatio excommunicationis ipso facto incurrendæ, etiam per hæresin externam occultam, quæ habetur in Bulla Cænæ, ita ut nec Prælati Regulares, possint à tali hæresi suos subditos absolvere, ne quidem vi privilegiorum, ut Sacra Congr. Cardinal. 17. Novemb. 1628. declaravit? Unde patet, falsum esse, quod docuit Aragonius, hoc solum procedere in foro interno, & non externo; nam praxis Inquisitorum contrarium habet. Deinde non video, quare Diana *p. 1. tr. 5. resol. 1.* dicat, sententiam Alciati posse admitti in hæretico rudi, vel quando hæreticus esset Curia seculari tradendus; nam quod ad rudem attinet, monitio non requiritur nisi in eum finem, ut doceatur, opinionem ipsius esse con-

trariam Ecclesiæ: quoad alterum, nullum in hoc re fundamentum exceptionis invenio.

454. **Q**uæritur, an Hæreticus formalis, qui ex culpabili ignorantia errat contra aliquam veritatem Fidei. In qua re diversimode sentiunt DD. aliqui univèrsim docent, nullam ignorantiam mortaliter culpabilem excusare: alij restringunt ad affectatam ignorantiam: quæ tamen aliqui subdividunt, in affectatam ex studio discendi, & in affectatam ex animo & affectu liberiùs sentiendi, quæ libertate privaretur, licet, Ecclesiam aliter sentire.

455. **C**ommunis & vera Sententia est, omnem ignorantiam, quantumvis affectatam, excusare ab hæresi in Foro Interno (nam in foro externo præsumitur Scientia per se loquendo) modo sit ita affectus, ut si sciret contrarium verum esse, vellet se subijcere Ecclesiæ. Ratio est, quia talis non est infidelis, multò minus pertinax, nec peccat directè contra Fidem, sed indirectè, nempe contra obligationem dissentii.

456. **O**bjicitur 1. Peccatum ex culpabili ignorantia commissum, est ejusdem speciei Theologicæ cum peccato commissio ex Scientia, ut alijs virtutibus communiter docent Theologi: ergo etiam in materia Fidei hoc erit: ergo peccatum ex Scientia commissum est Hæresis, ut etiam, commissum ex ignorantia. *Re.* Negatio hanc ultimam consequentiam: nam hic loquimur de peccato Hæresis ut punibili ab Ecclesia, & dicimus, ad hanc denominationem requiri circumstantiam aggravantem, quæ proveniat à Scientia, sine qua non est pertinacia.

457. **O**bjicitur 2. Ex conclusione sequitur, in partibus hæreticorum paucissimos esse formales hæreticos, plerique enim habent ignorantiam invincibilem, vel ad summum affectatam circa motiva credibilitatis quæ stant pro veritate Ecclesiæ, quæ nolunt investigare. Respondet egregie Cuius de Lugo n. 194. plures reperiri apud hæreticos, qui verè & propriè Hæretici non sunt, & ex his non paucos excusari non solum ab hæresi, sed etiam à peccato gravi contra Fidem, seu contra obligationem inquirendi, propter ignorantiam invincibilem.

CONTROVERSIA III.

Quenam Pœna sint in Hæreticos à lege constituta.

458. **D**E Jure scripto loquor: nam praxi & usus pro Regnorum diversitate diversus est, præsertim post Constitutionem Martinæ editam in Concilio Constantiensi, celebrata anno 1414. quæ incipit: *ad evitanda scandala.* Sed nec in Corpore Juris, nec in Bullarijs, nec in alijs Concilij extat, sed à varijs Authoribus retractatur, novissimè à P. Castro Palao de *Conferis delictis* p. 4. n. 3. ubi permittitur Communicatio cum Hæreticis alijsque excommunicatis, nisi sint no-